

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 10.6.2003
Číslo: Ročník 13 (2003). Číslo 2
Sekce: Trocha odbornosti
Název článku: K regionálním funkcím knihoven
Autor: Pavel Mertlík
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=138>

K regionálním funkcím knihoven

Pavel Mertlík

V letošním roce úhradu nákladů na regionální funkce poskytuje Ministerstvo kultury. Od příštího roku by tato role měla připadnout krajům, které budou mít větší daňové příjmy. O jejich výši rozhodne zákon o rozpočtovém určení daní. Bude-li schválen, jak je nyní připravován, pak není třeba se o zajištění regionálních funkcí obávat. Kde беру ten optimismus?

Nový knihovní zákon zrušil povinnost obcí zřizovat obecní knihovnu. Na druhé straně zákon definuje regionální funkce knihoven. Vidím v tom souvislost. Zákonnou povinnost mít knihovnu nahradil institut, který má napomáhat rozvoji knihoven. Je to jasně nabídnutá pomoc obcím a jejich knihovnám. Je to služba zaměřená na rozvoj, ale je použitelná i v případě, kdy se knihovna nerozvíjí, ale naopak se nachází na pokraji zániku. Žádná obec by se této pomoci neměla zříkat a už vůbec ne ta, kde řeší existenční otázky knihovny.

Kdysi platilo, že centrem života na vesnici je škola, kostel a hospoda. Leckde to už dávno není pravda, avšak tím spíše by měla vystupovat do popředí úloha obecní knihovny jako zdroje poznání a informací, ale i místa setkávání se občanů. Knihovna umožňuje komunikaci se světem a knihovník je ten, kdo to vše umí zprostředkovat. Moderní knihovna, má-li držet krok s veškerým pokrokem v oboru knihovnických a informačních služeb, se bez odborné pomoci neobejde. A tato poradenská, vzdělávací a koordinační služba je základem regionálních funkcí krajských a dalších vybraných knihoven. Knihovníkům neříkám nic nového, ale tyto argumenty asi budou muset zaznít při projednávání rozpočtu kraje na příští rok. Vlastně si už nyní veřejně připravuji důvodovou zprávu k návrhu rozpočtu pro kapitolu kultura. A budu jen rád, když se mi dostane ze strany odborné knihovnické veřejnosti dalších argumentů.

Jedna věc je zákonná povinnost regionální funkce plnit, druhá jasně a přesvědčivě vysvětlit, v čem spočívá jejich význam. Bude-li zřejmá potřeba těchto služeb (vedle již zmíněné zákonné povinnosti), pak musí být stejně zřejmá nutnost jejich finančního zajištění. Výši těchto nákladů je ovšem třeba náležitě doložit. Jedná se o peníze z veřejných prostředků. Každý člen zastupitelstva kraje má právo se ptát na účelnost využití těchto peněz. Existující výkaznictví však dává záruku, že ani v tom nebude problém. Regionální funkce svůj účel plní a jistě budou finančně pokryty i v dalších letech. Tvrdím tak na základě přesvědčení, že kultura a rozvoj vzdělanosti v našem kraji nejsou příslovečnou Popelkou a dostává se jim od orgánů kraje náležitá podpora.